

INSPRAAKDOCUMENT

**Bij de regiovisie beschermd wonen en maatschappelijke opvang
Regio Midden-IJssel 2024 t/m 2026**

“KRACHT IN KWETSBAARHEID”

**VAN OPVANG EN BESCHERMD WONEN
NAAR WONEN EERST EN EEN BESCHERMD THUIS!**

INSPRAAKREACTIES ONTWERP-REGIOVISIE BESCHERMD WONEN EN MAATSCHAPPELIJKE OPVANG 'KRACHT IN KWETSBAARHEID'

Inspreker	Samenvattende inhoud reactie	Samenvattende reactie gemeenten
Adviesraad Sociaal Domein gemeente Zutphen (BASD)	<i>Algemeen</i> 1. De BASD vindt dat een aantal belangrijke zaken niet of nauwelijks zijn uitgewerkt in de regiovisie. 2. De BASD vindt dat de regiovisie een methodische aanvliegroute mist. <i>Informele zorg en mantelzorg</i> 3. De BASD vraagt zich af hoe de samenwerking tussen formele- en informele zorg rond de groep kwetsbare inwoners plaats gaat vinden? En hoe wordt voor continuïteit gezorgd in de informele zorg? Is er een plan van aanpak concreet voorhanden voor én de professional en de mantelzorgers? 4. De BASD vindt dat de ondersteuning minder coachend maar veelal sturend moet zijn. 5. Er zijn te lange wachttijden voor clientondersteuners (6 tot 8 weken), waardoor mantelzorgers afhaken.	1. De regiovisie bevat naast een visie en doelen, ook verschillende actielijnen en acties. Een aantal acties worden meer uitgewerkt bij de uitvoering daarvan, dan wel in de lokale actieplannen. 2. In de regiovisie hebben wij onze visie en doelen verwoord alsmede actielijnen en acties. Wij zijn benieuwd naar wat u daarin mist qua 'methodische aanvliegroute'. 3. Belangrijk is dat per inwoner met een ondersteuningsbehoefte de formele en informele zorg goed aansluiten op elkaar en elkaar aanvullen. In het ondersteuningsplan per inwoner krijgt dat een plaats. Wij hebben dat – naar aanleiding van uw advies – in de regiovisie nadrukkelijker opgenomen. 4. De ondersteuning dient naar ons oordeel erop gericht te zijn inwoners weer – na enige tijd – weer op eigen kracht (of samen met naasten en andere betrokkenen) kunnen deelnemen aan de samenleving. In het ondersteuningsproces kan dat zowel leiden tot fases dat de ondersteuning meer sturend als fases waarin meer coachend begeleiding geboden dient te worden. 5. Gemeenten bieden clientondersteuning aan inwoners. De gemeente Zutphen heeft hiervoor een subsidieovereenkomst gesloten met MEE. Zij voeren voor Zutphen de onafhankelijke cliëntondersteuning uit. Vanwege tijdelijk personeelstekort is er een wachtlijst ontstaan. Op dit moment is de wachttijd teruggebracht naar 2

	6. De BASD benadrukt dat - wil de regiovisie succesvol zijn - de informele zorg aandacht en regie heeft. Wij vragen ons af: in hoeverre wordt er zorg gedragen voor de mantelzorger? De BASD stelt dat in de regiovisie niet aan bod komt, welke taken mantelzorgers uitvoeren, waar hun grenzen en mogelijkheden liggen en wat professionals kunnen doen om hen in de thuissituatie zo goed mogelijk te ondersteunen. De BASD adviseert mantelzorgers in elk geval pro- actief mee te nemen en waar mogelijk op te leiden in “het vak van begeleider” en hen ook te adviseren over de PGB-mogelijkheid. 7. Gelet op het risico van overbelasting van mantelzorgers ook gezien toenemende psychische problematiek in de samenleving adviseert het BASD actief zorg te dragen voor een vangnet voor de informele zorg en geeft daarin een aantal suggesties en adviezen.	weken. Naar verwachting loopt de wachttijd in het najaar verder terug. 6. Wij zijn het met u eens dat informele zorg aandacht en regie heeft. Daarom is de informele zorg/mantelzorg onderdeel van het ondersteuningsplan van de inwoner met een ondersteuningsbehoefte. De belastbaarheid en mogelijkheden van mantelzorgers om hun naaste in de thuissituatie zo goed mogelijk te ondersteunen zijn daarvan onderdeel. Wij hebben – naar aanleiding van uw advies – dit nog sterker benadrukt in de regiovisie. In het ondersteuningsproces wordt waar nodig de inwoner met een ondersteuningsbehoefte gewezen op de mogelijkheid van een pgb, waarbij de inzet daarvan is begrensd door de Wmo 2015 en de verordening Wmo. Wij zijn met u van mening dat informatieverstrekking aan mantelzorgers is van groot belang. In de gemeente Zutphen is het aanbod belegd bij diverse partners. De gemeente Zutphen kiest voor een integrale, toekomstbestendige aanpak van mantelzorgondersteuning. Er worden voorbereidingen getroffen om een mantelzorgsteunpunt in te richten in Zutphen. Op deze centrale plek komen alle hulp en kennis over mantelzorg samen. Er wordt samengewerkt met professionals, sociale instanties en burgers. 7. Wij zien het risico van overbelasting van mantelzorgers nadrukkelijk ook. Daarom hebben wij dit in de regiovisie benadrukt. In de lokale actieplannen wordt aandacht besteed aan een lokaal vangnet voor informele zorg.
--	---	---

	8. De BASD mist in de regiovisie een model van aanpak als bijvoorbeeld WIFA (Waarderen, Informeren, Faciliteren, Afstemmen) en de BASD spreekt haar zorg daarom uit over het uiteindelijke succes van de samenwerking in de regiovisie. <i>Draagkracht van dorpen, buurten en steden</i> 9. De BASD vraagt zich af of er draagkracht is in de wijken voor meer inwoners die thuis blijven wonen (in plaats van beschermd te wonen of opgevangen moeten worden in de maatschappelijke opvang). 10. De regiovisie stelt: "Beschermd wonen blijft daarnaast beschikbaar voor inwoners die dat nodig hebben. We blijven daarbij rekening houden met draagkracht van dorpen, buurten en steden." Die draagkracht is cruciaal en zal duidelijk moeten worden gecommuniceerd." Is die communicatie tot nu toe niet veel te beperkt geweest? En is er een plan om die communicatie te verbeteren? Hoe worden inwoners voorbereid op nieuwe groepen die voorrang gaan krijgen op de woningmarkt? <i>Aanvraagprocedure toekenning beschermd wonen</i> 11. De BASD vindt dat de aanvraagprocedure voor een toekenning beschermd wonen onlogisch is en belastend is voor de client omdat de procedure na het lokale contact weer opnieuw zou moeten bij de centrumgemeente en er onderzoeken en gesprekken opnieuw zouden plaatsvinden. De BASD adviseert meer om de last niet bij de ouders/aanvrager ligt, maar dat de woonplaats van de inwoner dit op zich neemt en de procedure pragmatisch in te vullen.	8. De regiovisie is wat ons betreft niet bedoeld als beschrijving van de werkwijze van medewerkers. Medewerkers van gemeenten en instellingen zijn professioneel opgeleid en werken methodisch. 9. Wij zijn van mening dat er in beginsel voldoende draagkracht is in de samenleving om deze beweging vorm te geven, De balans draagkracht versus draaglast kan per buurt, wijk of dorp verschillen en ook in de tijd verschuiven. Gemeenten blijven nadrukkelijk aandacht houden hiervoor. 10. Wij zijn met u van mening dat de draagkracht belangrijk is. De algehele beweging dat minder mensen in instellingen verblijven en meer thuis de noodzakelijke hulp, zorg en ondersteuning ontvangen is een beweging die al geruime tijd geleden door overheden is ingezet. Aparte communicatie hierover in het kader van deze regiovisie is daarom niet op voorhand voorzien. De draagkracht van dorpen, buurten en steden krijgt bij gemeenten, waaronder de gemeente Zutphen, belangrijke en permanente aandacht. 11. Wij zijn het met u eens dat de aanvraagprocedure niet onnodig belastend moet zijn en nemen uw advies ter harte. In de concept-regiovisie hadden wij al opgenomen dat gemeenten en regio hierin meer samen optrekken en een meer integrale werkwijze ontwikkelen. Wettelijk gezien kan een gemeente geen aanvraag doen, dus er blijft een rol voor de inwoner, maar gemeenten kunnen wel alle informatie die van belang is warm overdragen en de procedure zo vormgegeven, zodat inwoners bijvoorbeeld niet onnodig meerdere keren hun
--	--	--

	<i>Zorgmijders</i> 12. De BASD stelt dat de realiteit weerbarstig is. Wat kan en mag er gedaan worden als er (flinke) problemen ontstaan? Kan en mag iemand weer uit huis geplaatst worden? En zo ja, waar komt zo'n persoon dan terecht? Geef ook hier weer altijd familie/mantelzorgers etc. alle informatie hierover. 13. De BASD vraagt zich af of de (sub)regionaal opererende bemoeizorgteams voldoende werken. De BASD wijst op een recent voorbeeld uit Zutphen waar sprake was van een huisuitzetting. 14. De BASD stelt dat in sommige gevallen eigen regie niet de oplossing is en een te grote druk gelegd wordt op familie, vrienden en het netwerk rond de cliënt. Dat leidt volgens het BASD tot geen echte oplossing. 15. Wij vragen ons ook af: wanneer wordt van de mogelijkheid gebruik gemaakt van verplicht begeleid wonen onder de wet zorg en dwang, zodat de inwoner wel op je juiste plek kan wonen? Hiermee zou de veiligheid voor zowel de bewoner als de buurt gewaarborgd zijn.	verhaal moeten delen. Inmiddels wordt hier al aan gewerkt. 12. Gemeenten en corporaties streven naar het zo veel mogelijk voorkomen van huisuitzettingen. Daar waar dit toch noodzakelijk wordt geacht, wordt in beginsel een (tijdelijk) woonalternatief geboden, niet zijnde opvang. Elke inwoner kent weer een andere situatie, dus er is wat ons betreft geen algemeen antwoord op deze vragen. De regionale bemoeizorgteams richten zich op het toeleiden van inwoners die zorg, ondersteuning of hulp mijden naar passende zorg, ondersteuning en hulp. Informatievoorziening aan familie en mantelzorgers is belangrijk, al hebben de professionals daarin te handelen binnen de kaders van de privacywetgeving. 13. Wij zijn van mening dat de (sub)regionaal opererende bemoeizorgteams voldoende werken. Huisuitzettingen worden door gemeenten en corporaties zo veel als mogelijk voorkomen. Wij kunnen in deze reactie niet ingaan op individuele situaties, maar de gemeente Zutphen gaat hierover – binnen de kaders van de privacywetgeving - graag met u in gesprek. 14. Wij streven naar eigen regie van onze inwoners, maar daar waar dat niet mogelijk is of niet tot oplossingen leidt, worden andere werkwijze en instrumenten ingezet. Onzes inziens hebben wij dat ook zo verwoord in de regiovisie. 15. In bepaalde situaties kunnen wettelijke instrumenten ingezet worden als de Wet verplichte ggz en de Wet zorg en dwang. Wanneer en hoe gebruik gemaakt kan worden van zorg met dwang is vastgelegd in de Wet zorg en dwang.
--	---	--

Adviesraad Sociaal Domein gemeente Lochem (ASDL)	<i>Algemeen</i> 1. In grote lijnen heeft de ASDL, de Adviesraad Sociaal Domein Lochem waardering voor deze grondig uitgewerkte visie met goede verwijzingen naar relevante documentatie. 2. De ASDL is van mening dat het Actieplan 2017-2022 (de uitwerking van de vorige regiovisie) een breder terrein bestrijkt. De ASDL stelt dat in de vorige periode onder meer de verslavingszorg en de OGGZ meegenomen zijn. De ASDL geeft aan dat in de regiovisie niet aangegeven wordt waarom deze regiovisie niet of slechts zijdelings op deze terreinen ingaat. De ASDL neemt aan dat de versmalling te maken heeft met de plannen voor verdere doordecentralisatie van maatschappelijke opvang en beschermd wonen. De ASDL geeft aan dat, gezien de verknoping en overlap binnen de hele ggz, een bredere visie voordelen zou hebben. 3. De ASDL stelt dat de regiovisie nu een looptijd van 3 in plaats van 6 jaar heeft. Ook als er sprake is van decentralisatie naar de gemeenten, zou het goed zijn dat de visie toch voor 6 jaar zou gelden, waarbij halverwege een evaluatie plaatsvindt om desgewenst de visie en acties bij te sturen.	1. Dank voor uw waardering. 2. Wij zijn met u van mening dat een bredere visie voordelen heeft. Er is wat ons betreft dan ook geen sprake van versmalling, maar eerder van verbreding, nu in deze regiovisie ook meer of expliciete aandacht is voor sociale inclusie, preventie en wonen, als belangrijke voorwaarden om de gewenste bewegingen vorm te geven. Ook is in deze regiovisie aandacht voor verslavingszorg en Openbare geestelijke gezondheidszorg (Oggz). Wij hebben er in de structuur voor gekozen om uit te gaan van vijf meer integrale actielijnen en niet voor aparte zorg- of beleidsvelden. De door het Rijk voorgenomen doordecentralisatie van rijksmiddelen beschermd wonen is niet de aanleiding van deze keuze. Wij hebben juist het perspectief van inwoners centraal willen stellen en niet voorzieningen of aparte beleidsvelden. We zullen dit nog explicieter toelichten in de regiovisie. 3. Wij zijn van mening dat de vraagstukken die zich voordoen een voortvarende aanpak vragen en daarbij ook realiseerbaar zijn in de beoogde planperiode van 3 jaar. Wij monitoren permanent of de voorgenomen acties bijdragen aan de beoogde doelstellingen en sturen waar nodig bij gedurende planperiode. Een evaluatie/voortgangsmoment halverwege de planperiode (net als bij de vorige regiovisie) achten wij van belang. Wij zullen dit expliciet opnemen in de regiovisie.
---	--	---

	4. De ASDL concludeert dat alle gemeenten heel intensief bij het tot stand komen betrokken zijn en spreken de wens uit de intensieve samenwerking voort te zetten, zonder in de visie over een tijdsbeperking te spreken. Bovendien wordt er uitgegaan van aanvullende lokale actieplannen, waardoor lokale accenten gelegd kunnen worden. 5. De ASDL acht het vrij gebruikelijk dat bij een nieuwe visie met nieuwe actiepunten teruggekeken wordt naar de resultaten van de vorige periode. Dit gebeurt echter heel beperkt en vergelijkende cijfers ontbreken vrijwel geheel. Zo was het bijvoorbeeld de bedoeling dat meer mensen zelfstandig gingen wonen. Niet duidelijk is of dit gelukt is en welke mate van zelfstandigheid bereikt is. Wij hebben wel de indruk dat veel dingen goed gaan, maar wij zagen die goede punten en de aandachtspunten voor de komende periode graag bevestigd door een beknopte evaluatie van de vorige periode. Daarmee ontstaat dan meteen een, deels cijfermatig onderbouwd, startpunt voor de komende periode. <i>De 3 bewegingen en de daaruit voortvloeiende doelen</i> 6. De ASDL onderschrijft de genoemde 3 bewegingen. Wel wil de Lochemse adviesraad wijzen op het risico dat de financiën en personele krapte een meer bepalende rol gaan spelen dan de wensen en belangen van de cliënt. 7. De ASDL twijfelen aan het beoogde resultaat dat na de planperiode minder mensen gebruik hoeven te maken van beschermd wonen en maatschappelijke opvang. Daarbij geeft de ASDL aan dat deze doelstellingen ogenschijnlijk in	4. Wij delen uw conclusie. 5. In het totstandkomingsproces van de regiovisie hebben we er inderdaad niet voor gekozen een aparte en/of cijfermatige eindevaluatie plaats te doen vinden. Wel is – met uw inbreng en de inbreng van vele partijen – ervoor gekozen om kwalitatief te kijken naar wat er goed gaat en is gegaan (wat moeten we behouden) en wat anders moet (wat vraagt verandering). Ook is de voorliggende regiovisie – waar nodig – geïllustreerd met cijfers. Wij zijn van mening dat we hiermee een goed startpunt hebben voor de komende periode. 6. Dank voor uw steun voor de genoemde bewegingen. Wij realiseren ons dat vooral de personele krapte een belangrijke rol gaat spelen. Deze constatering is in de regiovisie ook juist genoemd als één van de argumenten om de ondersteuning op onderdelen anders in te richten dan voorheen. 7. Wij twijfelen niet aan onze doelstelling dat <i>minder mensen</i> gebruik hoeven te maken van beschermd wonen en maatschappelijke opvang. Wij zijn van mening dat door het geheel van de uitvoering van de acties opgenomen in de actielijnen dit mogelijk zou moeten zijn. Tegelijkertijd maken wij een
--	--	--

	tegenspraak zijn met de uitspraak in de regiovisie dat er niet gekozen wordt voor een afbouwdoelstelling als het gaat om 'plaatsen' maatschappelijke opvang en beschermd wonen. <i>Van denken naar doen: de vijf actielijnen</i> 8. De ASDL pleit ervoor dat gemeenten de mogelijk wettelijke verplichte urgente groepen inwoners (waaronder inwoners die uitstromen uit de maatschappelijke opvang en het beschermd wonen) ook opnemen in de urgentiewoonverordeningen ook als er geen wettelijke verplichting komt. 9. De ASDL geeft aan dat een urgentiebepaling weinig zal helpen als er veel te weinig huurwoningen zijn. De ASDL stelt dat in ieder geval in de gemeente Lochem het helaas al jaren niet lukt om op het nagestreefde percentage huurwoningen te komen. De Lochemse adviesraad pleit voor een hogere prioriteit van de bouw van sociale huurwoningen. 10. De ASDL geeft aan dat het goed is dat er extra aandacht is voor jongvolwassenen en de overgang van jeugdzorg naar de Wmo. Het voorgestelde beleid acht de ASDL lovenswaardig.	onderscheid met eventuele afbouw van <i>plaatsen</i>. Dit onderscheid achten wij ook relevant, omdat er nu nog sprake is van een wachtlijst beschermd wonen en een te grote bezetting van de bestaande plaatsen maatschappelijke opvang. Wij denken dat het niet realistisch is te veronderstellen dat er zoveel minder mensen gebruik hoeven te maken van beschermd wonen en maatschappelijke opvang, dat zelfs het aantal plaatsen afgebouwd zou kunnen worden. Een acceptabele wachttijd voor beschermd wonen en het weer kunnen benutten van het huidige aantal plaatsen maatschappelijke opvang zoals bedoeld achten wij wel realistisch. 8. Wij zijn het met de ASDL eens dat de door ons in de regiovisie beschreven urgentie niet moet afhangen van de wettelijke verplichting. Zo is ook niet de strekking van deze passage. Wij zullen deze passage bezien in het licht van uw opmerking. 9. Wij zijn het met de ASDL eens dat voldoende betaalbare en adequate huurwoningen belangrijk zijn. De gemeente Lochem spant zich in om zorg te dragen voor voldoende passende en betaalbare woningen. 10. Wij danken de ASDL voor de uitgesproken steun voor het beleid ten aanzien van de overgang van jeugdzorg naar de Wmo.
--	---	---

	11. De ASDL stelt dat het bieden van begeleiding voor, bij en na uitstroom van beschermd wonen, ter ondersteuning van de verzelfstandiging, niet alleen een steun voor de cliënt is, maar uiteindelijk tijds- en kostenbesparend kan blijken te zijn. 12. Bij het beleidsproces voortkomend uit deze visie, is de inzet van cliënten en andere ervaringsdeskundigen belangrijk. Niet beschreven wordt hoe, en hoe systematisch, de inbreng van cliënten en ervaringsdeskundigen een plaats krijgt. 13. De ASDL stelt dat bij het realiseren en faciliteren van de woonvormen voor inwoners die beschermd of beschut gaan wonen en de realisatie van de verschillende vormen van zelfstandig wonen het van belang is dat er een goede verhouding om de buurt is. Het is voor het welslagen van belang dat tevoren goed en tijdig overlegd wordt met de buurt. 14. De ASDL stelt dat als integratie in een buurt (van een woonvorm beschermd of beschut wonen) niet haalbaar is, dan kan gedacht worden aan de zogenoemde Skaeve Huse.	11. Wij zien deze opmerking van de ASDL als ondersteuning aan het geformuleerde beleid. De passende ondersteuning van de client staat bij ons voorop. Tegelijkertijd is ook de tijds- en kostenbesparing een positief neveneffect als dit zou ontstaan. 12. Wij hebben in de visie beschreven dat wij in de komende periode de inzet van cliënten en ervaringsdeskundigen in het beleidsproces meer en beter tot stand willen laten komen. Hoe dit het beste kan worden georganiseerd dat is onderwerp van gesprek met o.a. de ASDL. 13. Wij zijn het eens met de ASDL dat bij het realiseren en faciliteren van de woonvormen voor inwoners die beschermd of beschut gaan wonen het van belang is dat er een tijdig overlegd wordt met de buurt. Bij het individueel gaan wonen van een inwoner (na een periode van beschermd wonen) achten wij overleg met de buurt niet gepast en zelfs stigmatiserend. Wij willen inwoners die zelfstandig gaan wonen niet anders benaderen dan alle andere inwoners die ergens in een buurt (zelfstandig) gaan wonen. Wel heeft de draaglast en draagkracht van dorpen, buurten en steden in het algemeen wel de aandacht van gemeenten. 14. Alle inwoners dienen ergens te kunnen wonen, ook de inwoners die tijdelijk zijn aangewezen op beschermd of beschut wonen. Wij achten het van belang dat er ruimte in onze gemeenten is ook voor deze woonvormen. Daarbij dient de gemeente initiatieven te toetsen aan ruimtelijke kaders op basis van wet- en regelgeving. Het is daarbij niet uitgesloten dat een woonvorm toch kan worden gevestigd in een buurt, terwijl er bezwaren in de buurt zijn tegen de vestiging. Skaeve Huse (ook wel 'paradijsvogelwoningen'
--	--	--

	15. De ASDL stelt dat daar waar dakloosheid ontstaat bij de overgang van de ene voorziening naar een andere de Lochemse adviesraad dit niet aanvaardbaar acht. 16. De ASDL vraagt de aandacht voor de economisch dak- en thuislozen, die volgens de ASDL geen woning kunnen vinden door de woningnood en/of de regelgeving en die volgens de ASDL een groeiende groep is. De ASDL stelt dat voor de maatschappelijke opvang zij door hun aangenomen zelfredzaamheid meestal niet in aanmerking komen. De ASDL stelt dat zij vaak niet in beeld zijn bij de gemeente of bij andere officiële instanties. De ASDL geeft aan dat hoe langer de dakloosheid van deze groep voortduurt, hoe groter de problematiek meestal wordt. 17. De ASDL beveelt aan om te zoeken naar alternatieven voor huisuitzettingen. De ASDL hoopt op minimalisering van deze uithuiszettingen, aangezien zij zelden een oplossing inhouden. Volgens de ASDL kan huisuitzetting aanvaardbaar zijn als de overlast voor de omgeving zo groot is dat de omgeving gevaar gaat lopen, maar er moet dan wel een alternatief geboden worden.	genoemd) betreft woningen voor een specifieke groep inwoners die wezenlijk iets anders nodig hebben dan inwoners die tijdelijk aangewezen zijn op beschermd of beschut wonen. Als een initiatief van beschermd of beschut wonen niet mogelijk is in een buurt, dan is Skaeve Huse voor ons daarom geen alternatief. Tegelijkertijd kan Skaeve Huse passend wonen bieden voor een bijzondere groep inwoners. 15. Wij zijn het met de ASDL eens en zullen dit nog eens benadrukken in de regiovisie. 16. Wij zijn het met de ASDL eens dat dit een groep inwoners betreft die weinig in beeld zijn. Hoe groot deze groep in deze regio is en/of deze groeiend is, is niet bekend. Tegelijkertijd is deze problematiek ons niet onbekend. 17. In de regiovisie is opgenomen dat gemeenten huisuitzettingen zo veel als mogelijk willen voorkomen en daar waar die toch plaatsvinden, woonalternatieven (niet zijnde opvang) te zoeken en te bieden. Dan sluit onzes inziens aan bij het advies van de ASDL. Wij zien dit advies als ondersteuning van het geformuleerde beleid.
--	--	--

	18. De ASDL stelt dat door een breed preventief beleid vele situaties van (dreigende) dakloosheid voorkomen kunnen worden. <i>Tot slot</i> 19. De ASDL stelt dat de visie veel goede punten bevat, maar dat het veelal ontbreekt aan een beschrijving hoe de voortgang van de actiepunten gemeten wordt. Om bij te kunnen sturen is het, volgens ASDL nodig dat er tussentijds geëvalueerd wordt en dat daarvoor voldoende meetpunten aangedragen worden. De ASDL geeft aan dat naast de resultaten van de dienstverlening en de kwaliteit de ASDL ook denkt aan het meten van de klanttevredenheid en de mate van stagnatie in de keten en de oorzaken daarvan. Volgens de ASDL dient ook de samenwerking tussen de gemeenten, met de cliënten en met de zorginstellingen daarbij, bij voorkeur ook tussentijds, aan bod te komen. 20. Als het lukt om de behoefte aan plaatsen voor maatschappelijke opvang en beschermd wonen te verminderen, dan dient wel een aanzienlijk deel van de uitgespaarde gelden ingezet worden in de begeleiding van de ex-cliënten en in allerlei maatregelen die opname of een terugval naar opname helpen te voorkomen.	18. Wij zijn het eens met de ASDL op dit punt. Daarom wordt er in de regiovisie ook ingezet op een breed preventief beleid. Wij zien dit advies als ondersteuning van het geformuleerde beleid. 19. Wij zijn met de ASDL van mening dat het tussentijds meten ten aanzien de doelstellingen en het rapporteren over de voortgang van de acties en op basis daarvan bijstellen nog niet voldoende was weergegeven in de concept-regiovisie. In de definitieve regiovisie is dit nadrukkelijker beschreven. Daarbij willen wij wel oog hebben dat niet alles kwantitatief gemeten kan worden. Wij wensen een goede balans te houden tussen investeringen in voortgangsrapportages, metingen en onderzoeken en investeringen in uitvoering. 20. Het is niet ons doel om het aantal plaatsen voor maatschappelijke opvang en beschermd wonen te verminderen in de planperiode. Wel kunnen wij ons voorstellen dat de beweging ook leidt tot besparingen. Op dit moment besluiten gemeenten samen over wat de reikwijdte is van de inzet van eventuele bespaarde financiële middelen. Dit is ook zo vastgelegd. Tot dusver hebben gemeenten telkens besloten evt. overschotten in te zetten voor activiteiten en maatregelen die preventief zijn of anderszins ondersteunend zijn aan de doelen van de regiovisie. Wij begrijpen uit uw advies dat het uw wens is dat dit de werkwijze blijft. Wij zullen rekening houden met die wens bij toekomstige besluiten, mochten zich ook in de toekomst overschotten voordoen.
--	---	--

	21. De ASDL stelt dat haar advies richt zich voornamelijk op de regio. De ASDL begrijpt dat er per gemeente nog een concreet actieplan kan komen. De ASDL is daar voor Lochem vanuit gegaan en is uiteraard bereid om ook over het Lochemse uitwerkingsplan te adviseren.	21. In de regiovisie is inderdaad opgenomen dat de regiovisie door elk van de samenwerkende gemeenten vertaald wordt in lokale acties, al dan niet via een lokaal actieplan of lokaal uitvoeringsprogramma. De gemeente Lochem is inderdaad voornemens de ASDL ook te betrekken bij het Lochemse actieplan.
Adviesraad Sociaal Domein gemeente Raalte (ASDR)	<i>Proces</i> 1. De ASDR geeft aan dat ze het voortraject voor de concept-regiovisie als prettig ervaren hebben, bijv. de reflectiebijeenkomsten en de reguliere bijeenkomst met de adviesraad dit voorjaar. 2. De ASDR geeft aan dat zij de adviesaanvraag op 6 juli heeft ontvangen in plaats van de aangekondigde in juni. 3. De ADSR geeft aan dat formeel is vastgelegd dat de Adviesraad sociaal domein Raalte, niet adviseert in de 6 weken zomervakantie regio Noord. Nu ervoor gekozen is de inspraakperiode deels in de zomervakantie te laten plaatsvinden had de ASDR nog slechts een kleine 2 weken om een advies te geven. De ADSR vindt dit een gemiste kans om inwoners nóg beter te betrekken bij beleid. Alhoewel we begrijpen dat er sprake is van tijdsdruk adviseren we om inwonersparticipatie altijd in de planning mee te nemen, een belangrijke positie te geven en inbreng van inwoners op waarde te schatten onder het motto 'zeg wat je doet, en doe wat je zegt'.	1. Dank voor het uitspreken van uw waardering voor het voortraject. Wij danken ook voor uw inbreng in de ateliersessie en de reflectiebijeenkomsten. Hiermee is de regiovisie verrijkt. 2. Het klopt dat in de bijeenkomst van 30 mei uitgesproken is dat de verwachting was dat de adviesaanvraag eind juni zou komen. Dit bleek niet haalbaar, waardoor de adviesaanvraag niet eind juni, maar 6 juli is gezonden. Wij verontschuldigen ons hiervoor. Wij hebben daarom de inspraakperiode verlengd met bijna 1 week en zijn blij dat u alsnog in staat bent geweest te adviseren. 3. Wij constateren dat hierbij de verwachtingen uitéén zijn gelopen. Juist vanwege het belang wat wij hechten aan om cliënten te betrekken bij beleidsvorming én het willen respecteren van de vastgelegde afspraken daaromtrent is op verschillende momenten in het proces gelegenheid gegeven aan de adviesraden om inbreng te leveren, bijv. in de ateliersessie en in de reflectiesessies. U hebt uw waardering daarvoor ook uitgesproken. Tijdens de momenten dat afgevaardigden van de adviesraden bij zijn gepraat en om inbreng is gevraagd hebben de adviesraden desgevraagd onzes inziens aangegeven dat de grote betrokkenheid tijdens het voortraject het mogelijk maakte de adviesperiode

	4. De ASDR stelt dat er tijdens de bijeenkomst van 30 mei is besproken dat het veel voordelen heeft als er één advies worden opgesteld door de adviesraden gezamenlijk. De ASDR stelt dat er vanuit de regio hierop nog zou worden teruggekomen maar dat de Adviesraad hierover helaas niets vernomen heeft. 5. De ADSR adviseert om bij volgende regionale adviesaanvragen te kijken waar mogelijkheden liggen om gezamenlijk krachten te bundelen en zo efficiënt mogelijk te werk te gaan.	in de zomerperiode te laten plaatsvinden. Dit is ook bevestigd in de bijeenkomst op 30 mei met adviesraden, waarbij wel is gezegd dat daarom de adviesperiode wat langer zou zijn dan de gebruikelijke 6 weken. Uiteindelijk was de adviesperiode 9 weken (in plaats van de aangekondigde 10 weken). Wij constateren uit uw reactie dat de ASDR andere verwachtingen had. Wij verontschuldigen ons dat wij klaarblijkelijk niet in staat zijn geweest om heldere verwachtingen te creëren, en dat de adviesperiode uiteindelijk ook 1 week korter was dan eerder aangekondigd. 4. Ook hierbij constateren wij dat de verwachting die de ASDR had niet overeenkomst met hetgeen wij hadden. In onze beleving is er inderdaad gesproken over de voordelen van een gezamenlijk advies, maar is daarbij geen afspraak gemaakt dat de gemeente hier iets in zou faciliteren of ergens op terugkomen. Onze overtuiging is dat de gemeenten een gezamenlijke adviesaanvraag verwelkomd hebben, maar aan de aanwezigen is aangegeven dat dit een eigen verantwoordelijkheid is van de adviesraden om elkaar daarin op te zoeken en te komen tot een gezamenlijk advies. In het verslag van de bijeenkomst van 30 mei, die de adviesraden op 6 juni ontvangen hebben, zijn eventuele afspraken hieromtrent ook niet terug te vinden. Duidelijk is wel dat hierin de verwachtingen van de ASDR en de gemeenten verschillend zijn geweest. 5. Wij zien de meerwaarde van gezamenlijke advisering op deze onderdelen. Vandaar dat wij de adviesraden inmiddels een voorstel hebben gedaan hoe dit in de toekomst gefaciliteerd kan worden.
--	---	---

	<i>Betrokkenheid adviesraad bij lokale invulling</i> 6. In de regiovisie is opgenomen dat de regiovisie door elk van de samenwerkende gemeenten vertaald wordt in lokale acties, al dan niet via een lokaal actieplan of lokaal uitvoeringsprogramma. De ASDR adviseert cliënten en hun naasten, maar ook andere inwoners en de Adviesraad te betrekken bij de totstandkoming van deze lokale acties. <i>Mantelzorgers en naastbetrokkenen</i> 7. De ASDR complimenteert de gemeenten dat zij uitgaan van positieve gezondheid. De ASDR stelt dat een mens meer is dan zijn kwetsbaarheid en het goed is dat de gemeenten daar oog voor hebben. 8. De ASDR adviseert om meer aandacht te hebben voor mantelzorgers en naasten en hen waar mogelijk beter te betrekken bij de beweging 'Van beschermd wonen naar een beschermd thuis'. De ASDR is zich ervan bewust dat niet iedereen een netwerk heeft maar uit de signalen die de ASDR binnenkrijgt blijkt dat mantelzorgers het steeds zwaarder krijgen en de beweging 'van beschermd wonen naar beschermd thuis' kan dit, naar de mening van de ASDR, nog verder belasten. 9. Daarnaast adviseert de ASDR om voldoende hulp en begeleiding in te zetten. De ASDR krijgt signalen dat er steeds meer lage indicaties worden afgegeven. De ASDR vindt dat dit niet ten goede komt van de kwaliteit van zorg en meer druk geeft op mantelzorgers en naasten.	6. De gemeente Raalte is inderdaad voornemens cliënten en hun naasten, maar ook andere inwoners en de Adviesraad te betrekken bij de totstandkoming van de lokale acties. 7. Wij danken u voor uw compliment. Uw opmerking zien wij als een bevestiging van ons beleid in deze. 8. Wij zijn het met u eens dat aandacht voor mantelzorgers en naasten belangrijk is en dat het belangrijk is hen waar mogelijk beter te betrekken bij de beweging 'Van beschermd wonen naar een beschermd thuis'. Wij zetten in op versterking van de clientparticipatie en het beter benutten van ervaringsdeskundigen en zullen daarbij ook mantelzorgers en naasten betrekken. Ondersteuning van mantelzorgers (ook van inwoners met psychische problematiek) is ook een gemeentelijke verantwoordelijkheid. Bij de uitwerking van het lokaal actieplan wordt door de gemeente Raalte ook de ondersteuning van mantelzorgers voor inwoners met psychische problematiek meegenomen. 9. Wij zijn met u mening dat voldoende maatschappelijke ondersteuning en hulp moet worden geboden. Wij zijn van mening dat wij zowel regionaal als lokaal voldoende passende ondersteuning bieden. Het borgen van voldoende hulp en begeleiding is onderdeel van het lokaal
--	--	---

	10. Daarnaast adviseert de ASDR om de ervaringskennis van de mantelzorger of naaste een belangrijke plek te geven. Op dit moment krijgt ASDR signalen dat mantelzorgers en naasten onvoldoende worden gehoord en betrokken waardoor de cliënt niet de juiste hulp ontvangt of hulp te laat wordt ingeschakeld waardoor zwaardere hulp nodig is. <i>Inzet van cliënten, naasten en ervaringsdeskundigen</i> 11. ASDR is heel blij dat de gemeenten actief cliënten, naasten en ervaringsdeskundigen betreft bij het verder uitwerken, uitvoeren en bijstellen van het beleid en de regionale cliënt- en inwonerparticipatie wil versterken en meer gebruik maken van cliënten en ervaringsdeskundigen bij de vormgeving, voorbereiding en uitvoering van beleid. De ASDR adviseert hier voldoende tijd voor uit te trekken, verwachtingen vooraf helder te schetsen en afspraken na te komen. Ook adviseert de ASDR om te kijken waar behoefte aan is en eventueel een onafhankelijke partij te betrekken om cliënten, naasten en ervaringsdeskundigen te raadplegen. Advies is verder om hen te betrekken niet alleen via een standaard vragenlijst maar echt in gesprek te gaan, aan te geven wat de gemeenten met de uitkomsten van plan zijn, waar nodig dingen aan te passen terug te koppelen zodat betrokkenen ervaren welke invloed inbreng heeft. De ASDR stelt dat dit een motiverende werking bij inwonersparticipatie heeft.	uitvoeringsplan van de gemeente Raalte. De gemeente Raalte neemt uw signaal dan ook graag mee in de verdere uitwerking van het uitvoeringsplan. 10. In het kader van het bepalen van de meest passende ondersteuning houden gemeenten ook rekening met het sociale netwerk van de inwoner, waaronder mantelzorgers en naasten en betrekken die waar mogelijk. Wij zullen uw signaal dat mantelzorgers en naasten onvoldoende worden gehoord onder de aandacht brengen bij onze medewerkers van de regionale en lokale toegang van de gemeenten. 11. Uw adviezen zien wij als ondersteuning van ons beleid. Wij onderschrijven uw adviezen hierin en zullen deze bij de uitvoering hiervan aandacht geven bij de versterking van de client- en inwonerparticipatie, waar ook ervaringsdeskundige inwoners betrokken worden.
--	--	---

	12. De ASDR adviseert een tijdspad op te nemen in de regiovisie omtrent het betrekken van de adviesraden, waarin de gemeenten beschrijven wanneer en op welke wijze de gemeenten de adviesraden hierbij betrekken, zodat deze mooie ambitie niet verloren gaat door tijdsdruk. <i>Jongvolwassenen</i> 13. De ASDR is blij dat de gemeenten bij elke actielijn specifiek aandacht hebben voor jongvolwassenen. De ASDR geeft aan dat uit signalen die het ASDR heeft blijkt dat de overgang van de Jeugdwet naar de Wmo dikwijls met problemen gepaard gaat en jongeren geen of kwalitatief slechte ondersteuning ontvangen of uit beeld raken bij hulpverleners terwijl een jongere nog niet op eigen benen kan staan met allerlei gevolgen van dien. De ASDR adviseert te omschrijven wat de mogelijkheden zijn voor jongeren tot 18 jaar die nu nog onder jeugdzorg vallen en die tussen wal en schip dreigen te vallen wanneer ze 18 jaar worden. Daarnaast adviseert de ASDR om jongeren die inmiddels 18 zijn en niet meer in beeld zijn, zo goed mogelijk weer in beeld te krijgen om verergering te voorkomen en hen te helpen een passende woonplek te vinden. <i>Actielijn 1: thuis in je buurt, dorp of stad</i> 14. De ASDR geeft aan de zij de actielijn 'Thuis in je buurt, dorp of stad' een mooie actielijn vindt. Het waar mogelijk stigmatisering en uitsluiting van mensen met een psychische kwetsbaarheid tegengaan vindt de ASDR een mooi streven. De ASDR adviseert te omschrijven op welke wijze u stigma en uitsluiting wilt tegengaan.	12. Wij zijn het met u eens dat het betrekken van de adviesraden een mooie ambitie is. Omdat wij nu nog niet helemaal kunnen overzien in welke periode welk vraagstuk aan de orde is, kiezen wij er nu niet voor in de regiovisie een gedetailleerd tijdspad op te nemen. Wel nemen wij uw advies ter harte op bij de vraagstukken die zich voordoen, goed van tevoren na te denken, hoe en wanneer wij de adviesraden zullen betrekken. 13. Wij zijn het met u eens dat specifieke aandacht voor de groep jongvolwassenen bij elke actielijn passend is. Vandaar dat wij daarvoor ook hebben gekozen. Wij onderkennen dat de overgang van de Jeugdwet naar de Wmo soms nog met problemen gepaard gaat. Ten aanzien van de overgang van jeugdhulp met verblijf naar beschermd wonen (op grond van de Wmo) hebben we daarom enkele jaren terug regionale afspraken gemaakt, waardoor deze overgang beter zou moeten verlopen. Eén van de belangrijke randvoorwaarden daarbij is het tijdig realiseren van een perspectiefplan voor de jeugdige ruim voordat de jeugdige 18 jaar wordt. Een dergelijk perspectiefplan dient te voorkomen dat jongeren tussen wal en schip vallen. 14. Wij danken u voor uw ondersteuning van de actielijn 'Thuis in je buurt, dorp of stad'. De wijze waarop wij stigmatisering en uitsluiting van mensen met een psychische kwetsbaarheid willen tegengaan kan lokaal verschillen. De gemeenten, waaronder de gemeente Raalte, zullen dit opnemen in het lokale actieplan.
--	--	--

	<i>Actielijn 2: investeren in preventie en ondersteunen in bestaanscondities</i> 15. De ASDR leest in de regiovisie dat de gemeenten ervoor willen zorgen dat informatie voor mensen met een psychische kwetsbaarheid op verschillende manieren te vinden is op een manier die past bij de inwoner. Ook is in de regiovisie aangegeven dat gemeenten willen zorgen dat informatie over voorzieningen, activiteiten en mogelijkheden beschikbaar en eenvoudig toegankelijk is voor de inwoners, waaronder mensen met een psychische kwetsbaarheid en mantelzorgers. Op dit moment krijgt de ASDR signalen dat informatie moeilijk vindbaar is waardoor mensen niet de juiste weg naar hulp weten te vinden. We adviseren te omschrijven op welke wijze u bovenstaande ambitie gaat uitvoeren. 16. De ASDR adviseert daarbij te zorgen dat professionals goed op de hoogte zijn van het aanbod. Op dit moment constateert de ASDR een groot verschil tussen professionals wat betreft kennis hierover. De ASDR acht het van groot belang dat goed in kaart wordt gebracht wat de mogelijkheden zijn zodat professionals en naasten dit eenvoudig kunnen vinden en cliënten daarnaartoe kunnen begeleiden. De ASDR adviseert ook ervaringsdeskundigen te betrekken. <i>Actielijn 3: bieden van wonen met begeleiding op maat</i> 17. De ASDR leest in de regiovisie dat gemeenten de intentie hebben om de komende periode de ondersteuning nog meer en beter aan te laten sluiten bij de ondersteuningsbehoefte en situatie van een inwoner. De ASDR vindt dit een prachtige intentie. De ASDR ontvangt op dit moment signalen dat er soms vanuit bestaand aanbod of naar de letter van de wet in plaats	15. Wij leiden uit uw reactie af dat het goed is dat wij dit punt in de regiovisie hebben opgenomen. Dit mede, omdat uw signaleert dat de beschikbaarheid en toegankelijkheid van informatie over voorzieningen, activiteiten en mogelijkheden voor inwoners, waaronder mensen met een psychische kwetsbaarheid en mantelzorgers, verbetering behoeft. De wijze waarop wij stigmatisering en uitsluiting van mensen met een psychische kwetsbaarheid willen tegengaan kan lokaal verschillen. De gemeenten, waaronder de gemeente Raalte, zullen dit opnemen in het lokale actieplan. 16. Wij zien uw reactie als ondersteuning van ons beleid. De gemeente Raalte zal u advies om ook in te zetten op informatieverstrekking aan professionals over het aanbod en ervaringsdeskundigen te benutten overwegen bij de uitwerking en uitvoering van deze actie. Zoals hierboven ook aangegeven zal dit uitgewerkt worden in het lokale actieplan, omdat dit per gemeente kan verschillen. De gemeente Raalte zal, in de fase van het opstellen van een lokaal uitvoeringsplan hiertoe contact met u opnemen. 17. Wij danken u voor het onderschrijven van onze ambitie om bij wonen met begeleiding op maat de komende periode de ondersteuning nog meer en beter aan te laten sluiten bij de ondersteuningsbehoefte en situatie van een inwoner. Wij zijn niet direct aanleiding om hulpverleners waar nodig om te (laten) scholen,
--	---	---

	vanuit ‘de bedoeling’ wordt ondersteund. Wij adviseren hulpverleners waar nodig te scholen zodat zij vanuit inwonersperspectief denken. 18. De ASDR constateert dat in de regiovisie staat dat gemeenten in een aantal situaties ervaringen zullen opdoen met bieden van intensievere ondersteuning bij het zelfstandig wonen. De ASDR waardeert deze inzet maar adviseert om ten alle tijde te voorkomen dat de cliënt en/ of de naaste van dit ‘experiment’ de dupe worden. 19. De ASDR leest in de regiovisie dat de gemeenten inwoners op de wachtlijst voor beschermd wonen in hun huidige woonsituatie zodanige ondersteuning aanbieden dat tijdens de wachttijd wordt gewerkt aan de eigen doelen. De ASDR geeft aan dat er op dit moment sprake is van personeelstekorten. De ASDR maakt zich hierbij zorgen over de kwaliteit van hulp en de overbelasting van naasten. De ASDR adviseert te omschrijven op welke manier u de kwaliteit van de hulp wilt waarborgen bij het bieden van ondersteuning tijdens de wachttijd. <i>Actielijn 4: passende beschermde woonvormen in de hele regio</i> 20. De ASDR leest in de regiovisie dat de gemeenten streven naar een situatie waarin inwoners die dat nodig hebben zo snel mogelijk, maar niet langer	zodat zij meer vanuit ‘de bedoeling’ en vanuit inwonersperspectief denken en ondersteunen. 18. Wij danken u voor uw waardering om in een aantal situaties ervaringen op te doen met het bieden van intensievere ondersteuning bij het zelfstandig wonen, maar begrijpen ook uw zorg. Het betreft wat ons betreft geen ‘experiment’, maar goed voorbereide interventies ten gunste van de client. In de regiovisie zullen wij benadrukken dat hierbij gewaarborgd moet worden dat onze inzet is dat deze ervaringen nadrukkelijk ten goede komen aan de client en/of de naaste. 19. Dank voor het delen van uw zorgen in deze en uw advies. Wij zijn ervan overtuigd dat intensieve hulp tijdens de wachtperiode juist een kans zou moeten bieden voor meer kwaliteit en herstel mogelijkheden voor inwoners en hun naasten. Wij onderkennen dat het steeds lastiger is voor aanbieders van zorg en ondersteuning om gekwalificeerd personeel te vinden. Wij denken dat de beschreven inzet niet leidt tot een hoger beroep op de beschikbare personeelscapaciteit. Ten eerste omdat ook nu bijna altijd hulp en ondersteuning geboden tijdens de wachttijd, alhoewel niet altijd intensief. Ten tweede omdat sneller intensiever kan worden ingezet, waardoor problemen minder verergeren en soms zelfs in sommige situaties beschermd wonen niet meer nodig is. Het waarborgen van de continuïteit en kwaliteit van ondersteuning is onderdeel van de contracten van gemeenten. 20. Wij zijn het met u eens dat er passende woonruimte moet zijn, voordat het beschermd wonen-traject wordt beëindigd. Gemeenten,
--	--	--

	dan nodig gebruik kunnen maken van een passend aanbod van beschermd wonen. De ASDR krijgt uit andere regio's signalen dat cliënten moeten uitstromen zonder dat er vervangende woonruimte is en verwezen worden naar de naar maatschappelijke opvang. De ASDR vindt dit zeer zorgelijk. De ASDR heeft zorg voor inwoners die beschermd wonen, en weer voldoende zijn hersteld, maar een enorme terugval krijgen wanneer deze zonder woonruimte en zonder begeleiding uit de beschermde woonvorm wordt geplaatst. De ASDR adviseert altijd te zorgen voor passende woonruimte voordat een cliënt uitstroomt zodat deze niet op straat beland. De ASDR adviseert garanties te bieden aan deze mensen en dit naar hen te benoemen, dat ze niet op straat belanden. Deze garantie geeft, volgens de ASDR, een zekere rust zodat mensen kunnen werken aan herstel en zich kunnen voorbereiden op een nieuwe woonplek. 21. De ASDR stelt het op prijs dat de gemeenten gezamenlijk zorgdragen voor continuïteit en kwaliteit van het beschermd wonen. De ASDR adviseert om te omschrijven op welke wijze kwaliteit gemeten wordt vanuit inwonersperspectief. De ASDR adviseert er voor te zorgen dat cliënten en naasten écht geraadpleegd worden, er wat met de uitkomsten wordt gedaan én dat wordt teruggekoppeld wat er met de inbreng is gedaan. 22. De ASDR leest in de regiovisie dat de gemeenten gezamenlijk met aanbieders (en waar nodig ook met cliënten) in contact zijn over het bieden van	waaronder de gemeente Raalte, maken lokaal afspraken met woningcorporaties over woningen voor uitstroom uit instellingen (waaronder beschermd wonen). Bij de uitstroom mogen tijdige inspanningen en enige flexibiliteit van de inwoner zelf én de begeleidende aanbieder worden verwacht om de afsluiting van het beschermd wonen-traject zo goed mogelijk te laten aansluiten op het zelfstandig wonen. Wij herkennen de signalen die de ASDR heeft uit andere regio's niet uit onze regio. Aanbieders beëindigen het beschermd wonen-traject normaliter niet, voordat er passende huisvesting voor het vervolg is. Dit past ook bij de 'zorgplicht' van de aanbieder. Daar waar door client en aanbieder wel voldoende inspanningen zijn verricht, maar het resultaat nog niet is gerealiseerd, wordt de financiering voortgezet. In die zin is er sprake van een 'garantie', maar dit vraagt wel door client en aanbieder tijdige en voldoende inspanningen zijn verricht om deze situatie te voorkomen en flexibiliteit is van de inwoner bijv. als het gaat op een 'passende' woonplek. 21. Het zorgdragen voor de continuïteit en kwaliteit is op verschillende manieren geborgd, op individueel niveau (via trajectbewaking vanuit de gemeenten) of op aanbiederniveau (via de subsidierelaties en het accountmanagement en soms via onderzoeken van de toezichthouders kwaliteit). De aanbieder is verplicht, minimaal jaarlijks, onderzoek te doen naar clientervaringen en openbaar daarvan verslag te doen en dit te publiceren. dit bespreken met de gesubsidieerde aanbieders. 22. Wij zijn het met u eens. Wij zullen de betreffende tekst wijzigen. Dit past ook overigens bij de huidige praktijk dat er gedurende het traject ook
--	--	--

	maatwerk, het voldoende werken aan de doelen en het voorbereiden van inwoners op uitstroom. De ASDR adviseert 'en waar nodig ook met cliënten' niet tussen haakjes te schrijven en 'waar nodig' te verwijderen. De ASDR geeft aan dat het gaat om de cliënt en zijn naaste. Bij maatwerk dient volgens de ASDR altijd sprake te zijn van het betrekken van de cliënt en waar mogelijk ook naastbetrokkenen. 23. De ASDR adviseert om nazorg te geven. De ASDR ontvangt signalen dat wanneer een cliënt weer zelfstandig gaat wonen, er nauwelijks nazorg is. 24. De ASDR leest in de regiovisie dat de regio als geheel het aanbod beschermd wonen wil vernieuwen óók vanwege mogelijke personeelstekorten. In de regiovisie wordt aangegeven dat de regio als geheel wil onderzoeken of bij het toezicht van beschermd wonen volstaan kan worden met nachtelijke bereikbaarheid in plaats van 24x7-uurs beschikbaarheid op de locatie. De ASDR adviseert dit niet te doen. De ASDR merkt in andere regio's dat zich meer incidenten voordoen en dat cliënten dikwijls geen melding doen bij begeleiders 'omdat het kwaad toch al is geschied'. De ASDR stelt dat de kwetsbaarheid van sommige cliënten groter wordt en de veiligheid afneemt. Volgens de ASDR zorgt dit voor een langere opname omdat herstel moeilijker plaatsvindt. De ASDR stelt dat ook voor begeleiders de veiligheid soms afneemt zo merkt de ASDR uit signalen van andere regio's. Doordat	contact is tussen regionale toegang en inwoner (in aanwezigheid van de begeleider overigens) en waar wenselijk in aanwezigheid van naastbetrokkenen. 23. In de ontwerp-regiovisie is reeds opgenomen dat de regio verkent of meer of andere begeleiding bij en na uitstroom nodig is dan nu door aanbieders van beschermd wonen wordt geboden en of het proces van uitstroom geoptimaliseerd kan worden. Dit zodat de stap van beschermd wonen naar weer zelfstandig wonen voor inwoners makkelijker gemaakt kan worden. 24. Dank voor het delen van uw zorgen. Wij lezen uw adviezen goed en zullen dit zeker onderdeel maken van de afwegingen van onze verkenning. Wij willen echter deze verkenning wel uitvoeren en zullen dat met aanbieders, clientvertegenwoordigers en Zorgkantoren doen. Belangrijk is immers dat ook de continuïteit van beschermd wonen gewaarborgd blijft ook met het oog op de door u ook zelf aangegeven personeelstekorten. Zoals beschreven hebben we daarbij er oog voor dat de veiligheid, doeltreffendheid en clientgerichtheid gewaarborgd blijft. Uw suggestie dat eventuele andere vormen van toezicht zullen leiden tot een hogere druk voor het personeel delen wij niet op voorhand. Maar ook dit punt zullen wij betrekken bij de verkenning.
--	---	---

	incidenten makkelijker kunnen plaatsvinden, worden incidenten heftiger en heeft één begeleider dikwijls niet meer de overhand, zo stelt de ASDR. Daarnaast hoort de ASDR van personeel dat zij graag een goede kwaliteit willen leveren en minder onder hoge druk willen werken. Door de betreffende maatregel [betreft overigens een onderzoek] stelt de ASDR dat de drukte toeneemt en de kwaliteit dikwijls afneemt, waardoor personeel soms weggaat en er dus meer [personeels]tekorten ontstaan. 25. De ASDR leest in de regiovisie dat daar waar zich mogelijkheden voordoen om noodzakelijk regionaal aanbod [beschermde wonen] gericht uit te breiden, de regio dit overweegt (bijv. bij noodzakelijk specialisme of gericht op jongvolwassenen). De ASDR ontvangt signalen dat er te weinig aanbod is voor jongeren en jongvolwassenen en adviseert u expliciet in te zetten op uitbreiding van aanbod voor deze doelgroep.	25. Wij zullen uw advies betrekken bij de afwegingen als het gaat om gerichte uitbreiding. Wij zijn daarbij benieuwd of u uw signalen nog wat kan expliciteren in deze. De gemeente Raalte zal, in de fase van het opstellen van een lokaal uitvoeringsplan daartoe contact met u opnemen.
Adviesraad Sociaal Domein gemeente Deventer (ASDD)	1. De ASDD kan zich vinden in de twee centrale doelstellingen. De ASDD vindt de bijbehorende prestatie-indicatoren ambitieus ("waar op zich niks mis mee is"), gezien de stand van zaken op de woningmarkt en het personeelsgebrek in de zorg. 2. De ASDD vindt het goed om te lezen dat de vijf Midden-IJssel-gemeenten een concept vernieuwd samenwerkingsconvenant hebben klaarliggen. De vraag van de ASDD hierbij is: zijn in het convenant ook afspraken opgenomen over de mogelijkheden als inwoners BW/MO hulp nodig hebben buiten de regio? (bijv. door gespecialiseerde zorgvraag of door 'overvol')	1. Wij danken u voor uw steun voor de twee doelstellingen. Wij onderkennen dat dit de beoogde resultaten uitdagend zijn, maar juist de problemen die u constateert vragen wat ons betreft een ambitieuze aanpak. 2. Wij danken u voor uw waardering voor de gemeentelijke samenwerking die de 5 gemeenten hebben vastgelegd in het convenant. In het convenant zijn geen afspraken opgenomen over de mogelijkheden voor inwoners om ondersteuning in de vorm van beschermd wonen en opvang buiten de regio te wensen. Die afspraken hebben gemeenten wel vastgelegd in landelijke convenanten en beleidsregels inzake landelijke toegankelijkheid van voorzieningen

	3. De ASDD vindt het goed om te lezen dat er moeite wordt gedaan de regionale <i>'client- en inwonerparticipatie te versterken en faciliteren en meer gebruik maken van cliënten en ervaringsdeskundigen bij de vormgeving, voorbereiding en uitvoering van beleid.'</i> De ASDD geeft aan altijd bereid te zijn om daarover mee te denken en de ASDD is benieuwd naar hoe dit vorm krijgt en ingezet wordt. De ASDD geeft aan dat het cliëntenperspectief daarbij een centraal uitgangspunt blijft. <i>Actielijn 1</i> 4. De ASDD leest in de regiovisie: <i>'Wij gaan dan ook waar mogelijk stigmatisering en uitsluiting van mensen met een psychische kwetsbaarheid tegen'</i>. De ASDD vindt dit een belangrijk uitgangspunt. 5. Voor een inclusieve buurt, dorp en stad acht de ASDD de medewerking van mensen aldaar nodig. De ASDD vraagt: Hoe worden zij betrokken? Hoe worden draagkracht en draagvlak gecreëerd en/of verhoogd in de (beoogde) buurten en met de burens? Wordt er [bijv. informatie, handvaten, (financiële) ondersteuning geboden om dit te organiseren? Maar ook: wat gebeurt er als het 'niet goed' gaat; hoe wordt er omgegaan met zorgwekkende situaties of overlast, kan er dan snel gehandeld worden?	beschermd wonen en maatschappelijke opvang. De samenwerkingsregio beschermd wonen en maatschappelijke opvang regio Midden-IJssel, heeft zich via de centrumgemeente Deventer ook verbonden aan deze afspraken. Criterium is daarbij 'waar de meeste kans van slagen is op een succesvol traject'. 3. Wij danken u voor uw ondersteuning van dit beleid en uw aanbod om mee te denken. Bij de vormgeving, voorbereiding en uitvoering van beleid zullen wij regionaal en lokaal zeker een beroep op u doen. 4. Wij danken u voor uw ondersteuning van dit uitgangspunt in ons beleid. 5. Wij zijn het eens met uw stelling dat voor een inclusieve buurt, dorp en stad medewerking van bestaande inwoners nodig is en ook de draagkracht en draagvlak belangrijk is. De wijze waarop inwoners betrokken worden kan per gemeente verschillen. Uw vragen daaromtrent worden dan ook betrokken bij lokale beleidsvorming, bijv. bij het lokale actieplan.
--	---	---

	<i>Actielijn 2</i> 6. De ASDD leest bij actielijn 2 dat de gemeenten in samenwerking met de woningbouwcoöperaties met voorrang een woning gaan toewijzen aan inwoners uit de aandachtsgroepen (via bijv. regelingen als de opstapregeling, bijzondere bemiddeling, Housing First). De ASDD geeft aan dat dit van invloed kan zijn op de dynamiek en draagkracht en evt. draagvlak- van buurt/dorp en vraagt zich af: wordt hier rekening mee gehouden? 7. De ASDD vindt dat het ondersteunen en ontwikkelen van het sociale netwerk goed is uitgewerkt. 8. De ASDD kijkt uit naar de uitvoering van de 'Maatregelen regionale verkenning voorkomen dakloosheid jongeren' en is altijd bereid om hierbij betrokken te worden. 9. De ASDD verwijst naar het ASDD-advies [aan de gemeente Deventer] 'Wijkgericht werken aan gezondheid' van 15 mei 23 m.b.t. GALA. 10. De ASDD onderstreept dat presentie en vroegsignalering een belangrijk onderdeel van preventie zijn. <i>'Zorgdragen voor voldoende sociale professionals die present kunnen zijn en laagdrempelig eerste (sociale) hulp en ondersteuning kunnen bieden aan onze inwoners (waarbij specifieke aandacht voor jongeren), en kunnen signaleren of toe kunnen leiden naar hulp en ondersteuning'</i> acht de ASDD een mooi streven. De ASDD vraagt zich af hoeveel sociale professionals de gemeenten dan wel niet nodig hebben (aangezien de 5 regiogemeenten samen bijna 243.000 inwoners hebben). De ASDD vraagt zich af op die professionals er zijn met de huidige	6. De opstapregeling en de regeling bijzondere bemiddeling zijn bestaande regelingen. Ook wij achten de draagkracht van dorpen, buurten en steden belangrijk. Daarom heeft dit ook de aandacht van gemeenten en corporaties. 7. Wij danken u voor uw compliment in deze. 8. Ook wij kijken uit naar de verdere uitvoering van de 'maatregelen regionale verkenning voorkomen dakloosheid jongeren' en nog meer naar de resultaten daarvan. Wij danken u voor uw aanbod om hierbij betrokken te worden. 9. De gemeente Deventer dankt u voor uw advies en betreft dit ook bij de verdere lokale uitvoering van GALA. 10. Wij danken u voor ondersteuning voor ons beleid in deze. Het betreft een lokale afweging hoeveel sociale professionals per gemeente nodig zijn om in voldoende mate invulling te geven aan dit streven. Het is daarbij de vraag of meer sociale professionals nodig zijn dan de huidige sociale professionals. Het antwoord op deze vragen kan per gemeente verschillen alsmede ook hoe andere vroegsignaleerders betrokken worden. De gemeente Deventer zal uw vragen in deze betrekken bij het lokale actieplan.
--	---	---

	arbeidsmarkt. De ASDD is in deze benieuwd naar het uitvoeringplan. De ASDD vraagt zich af of er plannen, ideeën zijn m.b.t. wat te doen als er niet voldoende sociale professionals beschikbaar zijn? Dit mede in het licht dat de planperiode 2024 t/m 2026 betreft. En ook vraagt de ASDD zich af hoe andere vroegsignaleerders (bijv. informele netwerken, burens, onderwijs, politie) betrokken worden? 11. <i>‘Voldoende passende en betaalbare huisvesting’</i> acht de ASDD ook een mooi streven. Gezien de huidige situatie op de woningmarkt – m.n. de sociale woningmarkt - lijkt dat de ASDD een utopie (daar deze regiovisie de planperiode 2024 t/m 2026 betreft). Zijn er plannen, ideeën over hoe om te gaan met niet voldoende betaalbare huisvesting voor de speciale aandachtsgroepen, maar zeker ook voor de niet/minder speciale groepen?	11. Wat ons betreft is voldoende passende en betaalbare huisvesting niet alleen een mooi streven, maar ook zeer belangrijk om onze regionale doelstellingen te kunnen behalen. Hoe hier per gemeente concreet invulling aan wordt gegeven betreft gemeentelijk beleid. De gemeente Deventer zal deze vragen dan ook betrekken bij het lokale beleid inzake betaalbare huisvesting en/of het lokale actieplan. De druk op de sociale huur woningmarkt is ook in de gemeente Deventer de afgelopen tijd inderdaad toegenomen. Wel zijn voldoende betaalbare woningen zeer belangrijk om onze regionale doelstellingen te kunnen behalen. Het streven van het Rijk is dat alle gemeenten in Nederland naar 30% sociale huurwoningen toegroeien. Zo komen er voldoende sociale huurwoningen beschikbaar én komt er een betere verdeling over het land. In de Woondeal West-Overijssel (december 2022) zijn bijvoorbeeld afspraken tussen provincie, gemeenten en Rijk gemaakt over welk programma nodig is om invulling te geven aan de woonbehoefte. Daarin is afgesproken dat 30% sociale huurwoningen in nieuwbouwplannen nodig is om de verschillende doelgroepen te kunnen huisvesten. De gemeente Deventer ziet daarnaast Flexwonen als middel om versnelling, doorstroming en vernieuwing op gang te brengen.
--	---	---

	<i>Actielijn 3</i> 12. De ASDD leest bij actielijn 3: <i>‘Ons doel is om de komende periode de ondersteuning nog meer en beter aan te laten sluiten bij de ondersteuningsbehoefte en situatie van een inwoner. (...) En ook als de behoefte aan ondersteuning intensief is of dient te kunnen variëren.’</i> De ASDD vraagt zich af of er voor dit doel meer gecontracteerde ondersteuning is ingekocht door de gemeente? Kan dit ook geleverd worden? 13. De ASDD adviseert om (contraproductieve) drang en dwang te voorkomen. 14. De ASDD vindt het goed dat er voor ‘24-uurse bereikbaarheid van begeleiding bij thuiswonen’ gezorgd wordt. De ASDD adviseert hierbij ook te voorzien in ‘concrete handjes’, indien nodig. De ASDD is benieuwd hoe dit vorm wordt gegeven. 15. <i>De ASDD leest: Vernieuwende woonconcepten (tussenvormen) naar behoefte. (...) Zeker waar het jongvolwassenen betreft, lijkt er een behoefte te zijn aan ‘tussenvormen’. Daar waar die behoefte blijkt, spannen we ons in op die ‘tussenvormen’ mogelijk te maken en besluiten we hierover’</i> De ASDD vraagt zich af waaruit dit moet blijken, zodat er besloten kan worden om dit mogelijk te maken? De behoefte bij jongvolwassenen (b)lijkt er toch reeds te zijn?	Regionaal zal daarnaast ook een initiatief als ‘Kamers met Aandacht’ worden gestart. 12. Alle gemeenten hebben aanbieders maatschappelijke ondersteuning gecontracteerd voor begeleiding in de thuissituatie. De komende periode zal gezamenlijk nader verkend worden of dit voldoende is om ons doel te behalen of dat er meer of andere ondersteuning gecontracteerd zou moeten worden en/of dat ook geboden kan worden. 13. Wij zijn het met u eens dat drang en dwang zoveel als mogelijk moet worden voorkomen, maar in sommige situaties is dit een middel om toch verandering te bewerkstelligen en zowel de veiligheid van de inwoner als diens omgeving te waarborgen. Wij willen deze middelen daarom ook zeker niet uitsluiten. 14. Wij zien uw waardering bij dit punt als ondersteuning voor ons beleid. Hoe de ‘24-uur bereikbaarheid van begeleiding bij thuiswonen’ uit in de praktijk concreet vorm gaat krijgen moet nader worden verkend. 15. In de verschillende gemeenten in de regio is inmiddels geconstateerd dat er behoefte is aan deze vernieuwende woonconcepten, zeker waar het jongvolwassenen betreft. In elke gemeente in de regio kan dit er echter weer een andere vorm krijgen en kent de besluitvorming daarover een eigen dynamiek. Voor de gemeente Deventer geldt dat de gemeente reeds een aanzienlijke groep jongeren in beeld heeft die behoefte hebben aan een tussen(woon)vorm. Momenteel is de gemeente bezig met het verbeteren van het
--	---	--

	16. De ASDD geeft aan dat het mooi is dat er Bed & break-plekken zijn. Wel vindt de ASDD het jammer dat mensen zonder vaste woon- of verblijfplaats er geen gebruik van kunnen maken. De ASDD vraagt zich af waarom dat is. En of dat ook geldt voor de mensen uit de maatschappelijke opvang. <i>Verslavingszorg</i> 17. De ASDD leest in de regiovisie: <i>'Waar extra ondersteuning nodig is gericht op het bevorderen van maatschappelijk herstel kan gebruik worden gemaakt van regionaal beschikbaar professioneel casemanagement.'</i> De ASDD vraagt zich af welk casemanagement hier wordt bedoeld (werk, scholing, dagbesteding, zorg, ...) en hoe wordt samengewerkt? 18. De ASDD stelt dat ook niet-professionele hulp belangrijk gebleken is bij het herstel, zoals zelfhulpgroepen/lotgenotencontact (online en fysiek), herstelcursussen, samen eten/bewegen, ed. De ASDD vraagt: worden deze activiteiten ook voldoende gefaciliteerd, gecontracteerd en gespreid over de regio? Is er aandacht, aanbod voor naasten [ouders, partners, kinderen] van verslaafden – al dan niet gestopt bijv.	'Powerhouse' woonconcept. Jongeren die wonen in een Powerhouse krijgen ondersteuning op het gebied van zorg/welzijn, woonvaardigheden en re-integratie richting werk of dagbesteding. Momenteel is er één Powerhouse-locatie. De komende periode wil de gemeente Deventer meer locaties realiseren in Deventer. 16. Wij danken voor uw waardering voor de Bed&Break-plekken. Bed & Break logeerplekken bieden mensen de mogelijkheid om 1 tot 2 weken tot rust te komen in de beschermende omgeving van een instelling, op het moment dat de problemen hen thuis te veel worden. Zij kunnen daarna weer terugkeren. Het is dus echt bedoeld voor een korte periode voor mensen die wel een thuissituatie kennen. Voor mensen zonder thuis, die zich op enig moment in hun leven niet kunnen handhaven in de samenleving kennen we de maatschappelijke opvang. 17. Het betreft het casemanagement welke regionaal wordt gesubsidieerd bij de aanbieder Tactus verslavingszorg, specifiek voor mensen die kampen met verslavingen. Bij het uitvoeren van het casemanagement wordt samengewerkt met instanties waar nodig. Aangezien casemanagement een product is, is dit in de uiteindelijke regiovisie wordt veralgemeniseerd. 18. Wij onderkennen dat juist ook niet-professionele hulp belangrijk gebleken is bij het herstel, zoals zelfhulpgroepen/lotgenotencontact. Wij zullen dit benadrukken in de regiovisie. Gemeenten kunnen deze initiatieven zelf bekostigen. Regionaal worden een beperkt aantal groepen die zich richten op omgaan met en tegengaan van verslavingen regionaal gefaciliteerd.
--	---	--

	zelfhulpgroepen/lotgenotencontact (online en fysiek), trainingen, activiteiten voor de kinderen, ed.) 19. De ASDD wijst op het belang van specifieke preventie-inzet t.o.v. middelengebruik, -misbruik en -verslaving, niet alleen bij jeugd, maar ook bij ouderen en groepen daartussen. De ASDD wijst daarbij ook op het ASDD-advies 'Wijkgericht werken aan gezondheid' 15 mei 23 m.b.t. GALA. 20. De ASDD waardeert de aandacht voor de overgang van forensische zorg naar beschermd wonen (al dan niet op grond van de Wmo).	19. Wij onderschrijven het belang van specifieke preventie-inzet t.o.v. middelengebruik, bij jeugd, maar ook bij ouderen en groepen daartussen. Wij hebben daarom dit ook beschreven in de regiovisie. Ook is dit onderdeel van het Deventer preventie- en handavingsplan alcohol. Er wordt in 2024 in de gemeente Deventer een preventie – en handavingsplan drugsgebruik opgesteld waarin ook de doelgroep ouderen specifiek aandacht krijgt. 20. Wij danken u voor uw steun voor onze aandacht voor de overgang van forensische zorg naar beschermd wonen (al dan niet op grond van de Wmo).
Salland Zorgverzekeraar	1. Salland Zorgverzekeraar bedankt voor het toesturen van de regiovisie en vindt het mooi om te lezen hoe de verbinding wordt gelegd met het Integraal Zorgakkoord (IZA), Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en (Ecosysteem Mentale Gezondheid (GEM). Salland Zorgverzekeraar stelt dat de regiovisie sluit mooi aan bij de huidige ontwikkelingen. 2. Salland Zorgverzekeraar merkt op dat de samenwerkingsregio voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang Midden-IJssel qua deelname van gemeenten afwijkt van de Zorgkantorregio Midden-IJssel en suggereert hier een voetnoot aan te wijden.	1. Wij danken u voor uw zienswijze. Wij hebben inderdaad getracht een goede verbinding te leggen met belangrijke ontwikkelingen, zoals u die ook beschrijft. Prettig dat u dat herkent. 2. Wij zullen - in de definitieve regiovisie - in een voetnoot dit onderscheid nader duiden.

GGNet	1. GGNet geeft aan dat zij veel interesse de regiovisie gelezen hebben. GGNet geeft aan zij zich volledig in de richting van de visie kunnen vinden. GGNet geeft aan dat het inzetten op het voorkomen dat burgers patiënten worden volledig ondersteund wordt door GGNet. 2. GGNet geeft aan dat dit in de uitwerking vraagt om een andere manier van naar zorg/begeleiding kijken. GGNet denkt dat de uitdaging ook zit in het goed neerzetten van het netwerk en de route die burgers/cliënten moeten lopen. 3. GGNet stelt dat zij merken dat jongvolwassenen vaak het overzicht kwijtraken. Doel moet zijn om om te voorkomen dat deze groep het overzicht kwijtraakt zodat hele intensieve begeleiding of beschut wonen niet meer nodig is. 4. GGNet geeft aan dat dit van een GGZ-instelling als GGNet vraagt dat zij ook veel meer richting de “burgers” bewegen i.p.v. afwachten wat we krijgen aangeboden en dan pas aan de slag gaan en gaat hierover graag in gesprek met de gemeenten. 5. GGNet kijkt er naar uit om handen en voeten te geven aan de richting zoals weergegeven in de regiovisie.	1. Wij danken u voor uw interesse in en steun voor de regiovisie en de richting die daarin is beschreven 2. Wij zien uw reactie in deze als steun voor de regiovisie en de richting die daarin opgenomen is. 3. Dank voor het delen van uw signaal. Wij zijn het met u eens dat het voorkomen van problemen belangrijk is, zodat intensieve ondersteuning niet nodig is. Dit is ook één van de gedachten in de regiovisie. Jongvolwassenen krijgen daarbij expliciete aandacht. 4. Wij zien uw reactie als ondersteunend aan de visie. Wij werken hierin graag met u samen en gaan graag met u in gesprek over hoe u uw zienswijze in de praktijk wenst te brengen. 5. Wij kijken daar ook naar uit om samen met uw organisatie en anderen handen en voeten te geven aan de richting zoals weergegeven in de regiovisie.
Dimence	1. Dimence vraagt of de gemeente ook denkt het opzetten van alternatieve (tijdelijke) opvang plekken: respijtplakken in de regio opgezet en gerund door ervaringsdeskundigen van het zelfregie centrum Vriendendienst (volgens concept Ixta Noa).	1. Wij onderschrijven de behoefte aan tijdelijke logeerplekken voor mensen met een psychische kwetsbaarheid. Daarvoor zijn in de regio Midden-IJssel een aantal Bed & Break plekken georganiseerd, verspreid over de vijf gemeenten. Vanwege het belang van deze plekken willen we

	2. Dimence vraagt welke technische innovaties de gemeente, i.s.m. andere organisaties, denkt te ontwikkelen om langer thuis wonen te bewerkstelligen. En of de gemeente daarbij ook aan samenwerking met andere partijen denkt. 3. Dimence vraagt de gemeente of – in het kader van het terugdringen van de wachtlijsten beschermd wonen ook denkt aan de inzet van innovatieve interventies tijdens de ‘wachttijd’ waarmee instroom afgebogen kan worden.	graag dat er voldoende van deze plekken voorhanden blijven. 2. Wij gaan graag samen met onze gesubsidieerde aanbieders verder in gesprek over de verdere invulling en uitwerking van de mogelijke technische innovaties. 3. Om de wachttijd terug te dringen kijken we ook of we vaker iemand toch in de thuissituatie voldoende kunnen ondersteunen, waarmee instroom in beschermd wonen wordt voorkomen. Ook tijdens de wachttijd wordt gekeken naar innovatieve alternatieve ondersteuningsvormen. Mocht Dimence hier concrete ideeën bij hebben dan gaan wij daarover graag in gesprek.
Viverion	1. Viverion complimenteert de gemeenten met de regio die er nu ligt. Viverion onderschrijft het belang om mensen een fijne woonplek te geven in onze maatschappij. 2. Viverion vraagt aandacht voor de omgeving waarnaartoe de client gaat verhuizen. Viverion heeft vooral zorgen over de leefbaarheid in wijken en buurten. Deze kan, volgens Viverion, als gevolg een verdere toename van mensen die in meer of mindere mate een hulpvraag hebben, (verder) onder druk komen te staan. 3. Viverion stelt dat meestal [het zelfstandig wonen al dan niet met begeleiding] goed gaat na uitstroom uit beschermd wonen of maatschappelijke opvang. Viverion. Viverion vraagt aandacht voor de situatie	1. Wij danken u voor uw compliment. Samenwerking met u als corporatie achten wij ook van groot belang om onze inwoners een goede woonplek te geven in de samenleving. 2. Wij zijn met u van mening dat de draagkracht van dorpen, buurten en steden belangrijk is. Dit vraagt van gemeenten en corporaties en andere instellingen permanente aandacht. Wij onderkennen dat bij een toename van inwoners die in meer of minder mate een hulpvraag hebben de leefbaarheid onder druk kan komen te staan. Daarom zetten wij in de regiovisie ook in op preventie en bestaanszekerheid, waardoor wij een toename van problematiek onder inwoners trachten te voorkomen. 3. Wij zijn met u van mening dat er de ruimte moet zijn voor inwoners om bij een niet-succesvolle uitstroom terug te keren naar beschermd wonen. Het staat een inwoner vrij om wederom een

	dat het een keer minder goed zou gaan en zou in de regiovisie graag terug lezen dat er een weg terug is richting beschermd wonen. Dit in het belang van de persoon zelf en zijn woonomgeving. 4. Viverion leest in de regiovisie dat er een afbouw van 20% gaat plaatsvinden. Viverion vraagt wat de onderbouwing hiervan is en wat de opgaaf voor de regio/gemeenten is. 5. Viverion vraagt waarom de afbouw bij beschermd wonen in 4 jaar zou plaatsvinden (2027) en voor maatschappelijke opvang in 3 jaar (2026). 6. Viverion vraagt hoe het in het kader van de regionale samenwerking zit met de verdeling van de 'druk' aangezien Viverion stelt dat in de grote steden meer problematiek is (waaronder dakloosheid). De vraag van Viverion is hoe die druk verdeeld wordt.	aanvraag beschermd wonen te doen in die situatie. Wij dienen een dergelijke aanvraag te onderzoeken en te beoordelen, dus het is daarmee niet gezegd dat een dergelijke aanvraag altijd leidt tot een toekenning. Daarbij zijn er op dit moment nog wachttijden, dus is een wachtperiode in een dergelijke situatie ook veelal aan de orde. 4. Het gaat hier niet zozeer om een afbouw qua plaatsen, maar een afname van inwoners die noodzakelijkerwijs gebruik moeten maken van beschermd wonen. Hierbij is nu sprake van een te lange wachtduur. Uitgangspunt bij de gemiddelde wachtduur daalt tot 3 maanden of korter. Om dit te bereiken verwachten wij dat dit mogelijk zou moeten zijn als er 20% minder inwoners aangewezen zouden zijn op beschermd wonen. Deze inschatting is gebaseerd op de huidige populatie cliënten die nu langer dan 3 maanden wachtend is. Bij maatschappelijke opvang is een afname van 20% cliënten ongeveer het aantal dat nodig is om de bestaande opvang weer te gebruiken zoals bedoeld. 5. Wij zien niet waarop u dit baseert, dus wij denken dat er sprake is van een misverstand. Bij de doelstellingen en daarmee horende prestatie-indicatoren in de regiovisie gaat het telkens om 3 jaar (periode begin 2024 t/m eind 2026). Bij één doelstelling is de datum van 1-1-2027 genoemd, maar daarmee gaat het nog steeds om 3 jaar. 6. De gemeenten werken regionale samenwerking en spannen zich samen in op de voorwaarden te creëren om de gewenste bewegingen te realiseren. Weliswaar hebben de meer verstedelijkte gemeenten meer problematiek, maar bieden ook meer regionale voorzieningen in de eigen gemeente. Onzes inziens sluit de huidige
--	--	--

		verdeling van deze regionale voorzieningen redelijk goed aan bij de verdeling van de ondersteuningsbehoefte van inwoners in onze regio. We zien daarin nu geen sterke disbalans.
Salland Wonen	1. Salland Wonen geeft aan dat in de regiovisie is opgenomen dat gestreefd wordt dat doorstroming vanuit opvang of beschermd wonen naar zelfstandig wonen maximaal 3 maanden mag duren (woning beschikbaar binnen 3 maand nadat is vastgesteld dat bewoner kan uitstromen). Salland Wonen snapt deze wens. Salland Wonen verwacht echter niet dat dit haalbaar is met de huidige krappe woningmarkt. Salland Wonen wijst op het huisvesten van veel aandachtsgroepen, weinig mutaties en het achterblijven van de nieuwbouwrealisatie. 2. Salland Wonen geeft aan dat zij ervaren hebben dat het vinden van een thuis het beste werkt als de woningzoekende/uitstromer, zelf zijn of haar woning uitzoekt en zelf reageert op het beschikbare woningaanbod. Sinds medio dit jaar heeft Salland Wonen aansluiting gezocht bij de toewijzingsmethodiek in de regio en maakt Salland Wonen nieuwe afspraken met zorginstellingen over uitstroom. Het vinden van de juiste woning /beschikbaar stellen van geschikte woningen, blijft volgens Salland Wonen wel een belangrijk aandachtspunt. 3. Salland Wonen wijst erop dat de groep inwoners die tijdelijk is aangewezen op beschermd wonen of maatschappelijke opvang, net als andere kwetsbare doelgroepen, vaak terecht komen in wijken met veel sociale huur. Salland Wonen geeft aan dat het belangrijk is om te kijken naar de draagkracht van een wijk en balans in	1. Dank dat u ons waarschuwt voor al te veel optimisme ten aanzien van dit streven. Wij snappen dat het een uitdaging is om dit streven werkelijkheid te doen worden, zeker gezien de huidige situatie. Wat de gemeenten betreffen is dit echter wel een nadrukkelijke wens die realiteit moet worden. De huidige realiteit achten de gemeenten immers ongewenst. Wellicht vraagt dit nadere keuzes. Hierover gaan de gemeenten (in dit geval de gemeenten Raalte en Olst-Wijhe) graag met u nader in gesprek. 2. Dank voor het delen van uw ervaring en uw inspanningen om de uitstroom te bevorderen. Wij zien dit als ondersteuning van ons beleid van het versterken van de eigen regie van de inwoner. Wat ons betreft kunnen (en waar nodig moeten) begeleiders van aanbieders ondersteunend zijn aan de eigen regie van die inwoner. 3. Wij zijn met u van mening dat de draagkracht van wijken belangrijk is en blijft. De draagkracht van dorpen, buurten en steden krijgt bij gemeenten belangrijke en permanente aandacht. Indien inwoners (ambulante) begeleiding nodig hebben bij het wonen, dan zal de gemeente een aanvraag van de inwoner als vanzelfsprekend toekennen.

	doelgroepen. Daarbij geeft Salland Wonen aan dat de begeleiding vanuit de aanbieders zeer belangrijk is en belangrijk daar met inwoners afspraken over te maken. Dit vraagt om goede samenwerking en heldere afspraken tussen partijen.	Wij zijn het met u eens dat samenwerking tussen partijen en heldere afspraken heel belangrijk zijn in het bijzonder daar waar er hulpconstructies worden ingezet als bijzondere bemiddeling of de opstapregeling. Uw zienswijze zijn wij dan ook als ondersteuning van ons beleid en de huidige praktijk.
--	---	---